

Dans maar! 4 bijzondere stijlen

Car-dancing

Een trend op internet die bestuurders over de hele wereld ertoe heeft aangezet uit hun auto te springen en op straat te gaan dansen, terwijl iemand anders ze vanuit de auto filmt. Werd een grote hit met het nummer 'In My Feelings' van zanger Drake.

Gangnam-style

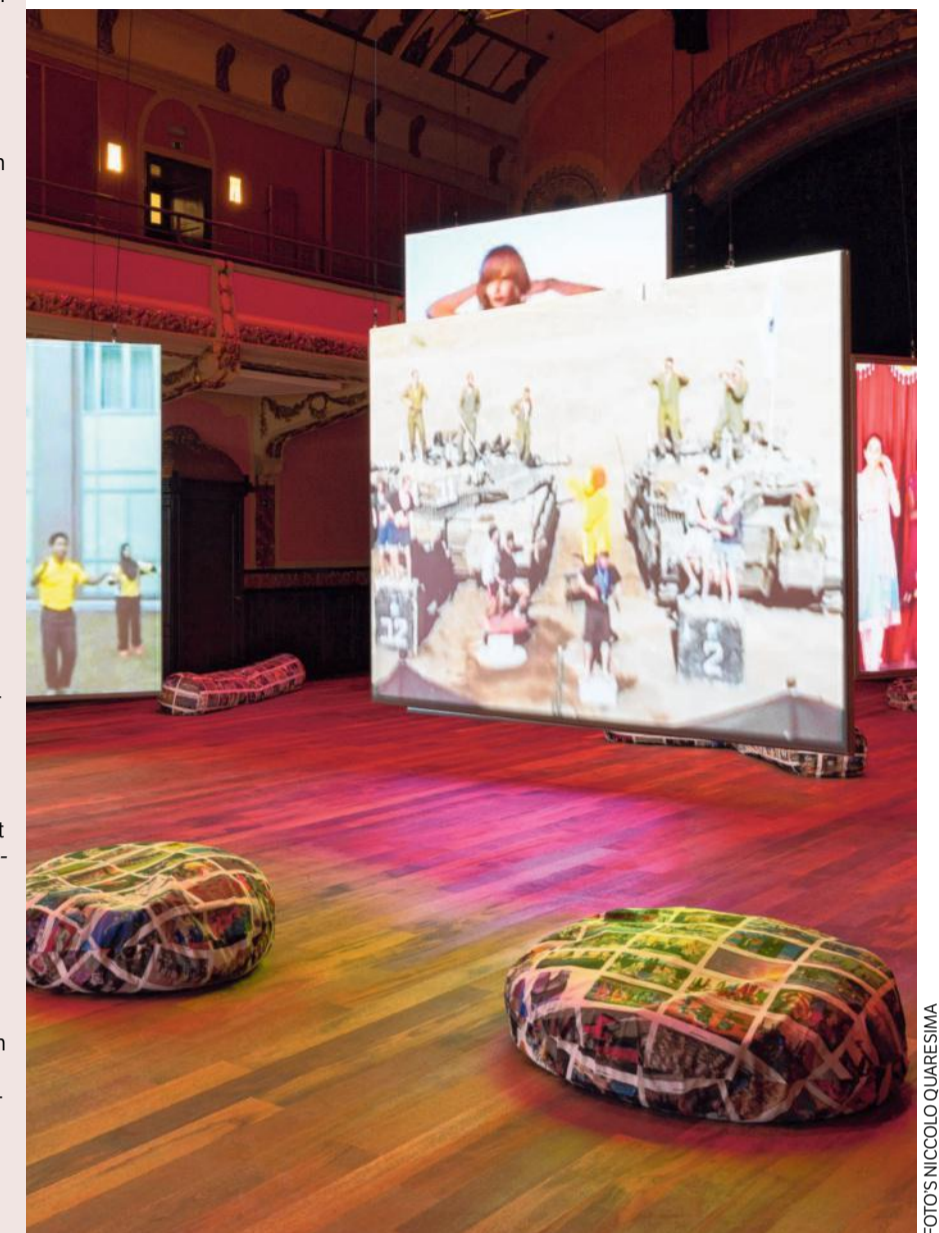
Deze 'horse dance' is genoemd naar de razend populaire popsong van de Zuid-Koreaanse artiest Psy. Het liedje ging viral in 2012 en in 2017 was de video met bijna drie miljard views de best bekeken video ooit op YouTube.

Free the Nipple-dance

In 2015 ontstond de #freethenipple-beweging – en dus ook de gelijknamige dans – als luchtig protest tegen de ongelijkheid van vrouwen. De naam verwijst naar de 'wardrobe malfunction' waarbij Janet Jackson's tepel zichtbaar werd tijdens haar Super Bowl-optreden in 2004.

Russian Queer Dance

In 2018 namen de kadetten van de Russische vliegopleiding in Ulianovsk een video op waarbij ze zich verkleedden en een homoerotic dansje deden. De autoriteiten waren *not amused* en wilden hen schorsen. Uit protest maakten mensen uit heel Rusland hun eigen versie van de video.

Installatie *Universal Tongue* van Anouk Kruithof in Kunstencentrum Vooruit in Gent, België.

FOTO'S NICCOLO QUARESIMA

Voeten van de vloer en voilà - je danst

VIDEOKUNST In de aanstekelijke video-installatie *Universal Tongue* laat Anouk Kruithof zien dat dans universeel is. Van stoelendans tot Gangnam-style, van twerkende tieners tot Ghanese Boboobo.

Tekst **Tracy Metz**

Iedereen doet het - nou ja, bijna iedereen. Gooi je armen in de lucht, beweeg je heupen, voeten van de vloer en voilà - je danst! Op een plein, in de club, in je woonkamer, op het dak van een auto, in het gangpad van een vliegtuig - dans is overal, het is overal anders, en tegelijk een universele taal. Kunstenaar Anouk Kruithof noemde haar project met beelden van dansende mensen over de hele wereld dan ook *Universal Tongue*.

Het werk is vanaf sinds deze week te zien in Kunstencentrum Vooruit in Gent - in België zijn de musea vooralsnog open voor publiek. Ook is het onlangs aangekocht door het particuliere museum Voorlinden in Wassenaar en zijn de dansvideo's te zien op de gelijknamige website.

De eerste versie van *Universal Tongue* maakte Anouk Kruithof twee jaar geleden voor het experimentele MediaLab van filmfestival Cinekid. Drentelend tussen acht zwevende schermen maakte de toeschouwer een opzwevende wereldreis langs mensen die op hun eigen manier, in verschillende kleuren, kostuums en stijlen, allemaal iets anders en tegelijk universeels doen: dansen.

Je zag er angstaanjagende groepen mannen met ontbloot bovenlijf die strak in het gelid bewegingen maken. Stellen die als een aan elkaar gesmolten twee-eenheid over de dansvloer zweven. Kinderen, robots, paaldansers, tribale stammen, moonwalkers, balletdanseressen, breakdancers, synchroonzwemmers, gabbers, rondtollende 'draken', 'flossende' en twerken-

de tieners. Na afloop moest je als toeschouwer echt even bijkomen - deze onderdompeling in de wereld van de dansende medemens was verrassend heftig. En dan had je nog niet eens zelf gedanst.

Air dancers

Universal Tongue is een project van indrukwekkende proporties. Anouk Kruithof (39) recruteerde over de hele wereld 52 researchers, die in totaal 8.800 filmpjes instuurden, zo'n 250 uur aan videobeelden. Kruithof: „Dat materiaal heb ik daarna in samenwerking met editoren teruggebracht tot 32 uur. Die video's worden nu op acht schermen getoond, dus op ieder scherm is 4 uur bewegend beeld te zien.”

Op een aantal momenten is op alle schermen beeld te zien met eenzelfde soort dansbeweging; dat van de *air dancers* bijvoorbeeld, die hoge opblaasbare wapperende figuren die je aandacht trekken als er bijvoorbeeld een nieuw winkelcentrum wordt geopend.

Alle landen van de wereld zijn vertegenwoordigd, ook landen waar maar weinig mensen zich een computer of smartphone kunnen veroorloven, zoals het Afrikaanse Djibouti. „Daarvandaan hebben we beelden van slechte kwaliteit van een bruiloft.” In andere landen waren er politieke obstakels, bijvoorbeeld op Cuba, waar burgers weer om andere redenen beperkt toegang tot internet hebben. „Hier kregen we van de researcher die Cuba in haar 'portefeuille' had tips voor verschillende soorten dans die we konden opnemen in het project.”

De meeste video's zijn informele amateurop-

names; er zitten danswedstrijden van scholen tussen, en van dansgroepen op straat. Kruithof verdeelde de beelden in vier categorieën: massa, groep, duo en solo. „Als je tussen de schermen loopt, verhoud je je anders tot een grote groep dan tot één persoon. De solo-dansers zijn net reuzen, *bigger than life*. Bij de massa's ben jij de reus en zijn de dansers een soort mieren.”

Een belangrijk onderdeel van *Universal Tongue* is de website. Alle video's zijn er te zien en je kunt er luisteren naar de soundtrack die bij de video's is gemaakt. Ook maakte Kruithof

Wie is er niet nieuwsgierig naar de Donald Trump Dance het Amariljetje, de Baonopstekker?

een overzicht van alle duizend stijlen die ze onderscheidt, waarbij we per stijl een kleine uitleg kunnen lezen.

Nóg mooier was het geweest als die stijlen aanklikbaar waren geweest - want wie is er niet nieuwsgierig naar de Donald Trump Dance uit Saoedi-Arabië, de Boboobo uit Ghana, het Amariljetje en de Baonopstekker uit Nederland? „Daarvoor moet je dan maar naar YouTube”, zegt Kruithof. Een boek is in de maak, met afbeeldingen en beschrijvingen van alle dansstijlen.

Flashmobs

Van de bijna 9.000 video's vond Kruithof er 1.452 video's zelf - ze zocht daarvoor niet in specifieke landen maar ging op zoek naar stijlen. Ze vond flashmobs, menselijke robots, metro- en vliegtuig-dansen (in de gangpaden) en een gouwe ouwe als de stoelendans. En ze ging op zoek naar 'digital dancing': „Die categorie zit vol met virtuele wezens, onder andere uit videogames als *Second Life*, *Mass Effect* en *Fortnite*.” Of die groene kikker El Chombo uit de Alien Dance Challenge, waarbij pubers over de hele wereld dansten op het liedje 'Dame tu cosita'. Het YouTube-filmpje werd inmiddels 2,8 miljard keer bekeken.

Op de website van *Universal Tongue* staat dat de oorspronkelijke beelden eigendom blijven van de makers, en dat wie bezwaar heeft tegen het gebruik van zijn filmpje, dat kenbaar kan maken. Kruithof heeft tot nu toe geen enkel bezwaar ontvangen. „De video-installatie is gemaakt uit filmpjes die zonder copyrightbe-

scherming op internet zijn gezet. Video's die afgeschermd zijn hebben we uiteraard niet gebruikt.”

Hoe ziet Kruithof haar rol in dit project, dat een verzameling is van bestaand materiaal dat door anderen is gemaakt? „Ik wilde al heel lang iets doen met dans en internet. Al die uitingen in dans zijn specifiek, maar het genieten van muziek en beweging is een taal op zich. *Universal Tongue* is een nieuw kunstwerk, bestaand uit al die fragmenten die we van het web hebben getrokken. Wij hebben dit materiaal samengebracht, geremixt en weer teruggezet op het web. Mijn rol als kunstenaar is die van een regisseur die uit bestaand materiaal iets nieuws creëert.”

En omdat het op internet staat, kan het werk ook prima buiten de kunstwereld functioneren, vindt Kruithof. „Je hoeft er geen ingewijde voor te zijn.”

Heeft *Universal Tongue* - behalve het plezier dat dansers er zelf aan beleven en de verwondering van ons als kijkers - nog een boodschap? „Als die er is, dan gaat het over een meer inclusieve wereld. In de aanstekelijke energie van dit project zie je dat bewegen iets universeels is. En dat is belangrijk in een tijd waarin alle krachten erop gericht lijken ons uit elkaar te drijven. Ik hoop dat mensen deze beelden zullen projecteren als ze zelf feestvieren. Zodra dat van het virus weer mag.”

Universal Tongue van Anouk Kruithof is van 27 januari t/m 7 maart te zien in Kunstencentrum Vooruit in Gent (België).